

Aika 21.09.2022, klo 09:02 - 10:42

Paikka Järvenpää, Järvenpää

Käsitellyt asiat

- § 20 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 21 Vuoden 2023 talousarvion laadintatilanne**
- § 22 Talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelma 2022-2026**
- § 23 Tiedoksiantaja**

Saapuvilla olleet jäsenet

Annika Kokko, puheenjohtaja
Tapio Havula, 1. varapuheenjohtaja
Kimmo Behm
Tiia Lintula
Irma Pahlman

Muut saapuvilla olleet

Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, sihteeri
Helinä Perttu, hallituksen pj.
Pirjo Laitinen-Parkkonen, va.hyvinvointialuejohtaja
Sanna Kaukua, talouspäällikkö
Antti Ylä-Jarkko, tieto- ja digijohtaja

Poissa

Annika Lappalainen
Arto Lindberg
Lilli Salmi

Allekirjoitukset

Annika Kokko
Puheenjohtaja

Päivi Tarsia
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

27.09.2022

27.09.2022

Tiia Lintula

Tapio Havula

---

§ 20

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjantarkastajien valinta

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Kokouksen esityslista liitteineen on toimitettu jaoston jäsenille ja kokoukseen osallistuville viranhaltijoille 16.9.2022 sekä julkaistu Keski-Uudenmaan sote - kuntayhtymän kotisivuilla. Kokoukselle valitaan jaoston jäsenistä kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Toimitettiin nimenhuuto ja todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tiia Lintula ja Tapio Havula.

Rahoitus- ja talousjaosto, § 3,31.03.2022
Aluehallitus, § 45,26.04.2022
Rahoitus- ja talousjaosto, § 7,04.05.2022
Rahoitus- ja talousjaosto, § 12,06.06.2022
Aluehallitus, § 81,21.06.2022
Rahoitus- ja talousjaosto, § 17,07.09.2022
Rahoitus- ja talousjaosto, § 21, 21.09.2022

§ 21

Vuoden 2023 talousarvion laadintatilanne

KEUHDno-2022-38

Rahoitus- ja talousjaosto, 31.03.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Liitteet

1 TA 2023 laadinnan lähtökohdat

Hyvinvointialueen rahoitus

Hyvinvointialueiden toiminta perustuu pääosin valtion rahoitukseen, joka on yleiskatteellista. Rahoitus jaetaan kullekin hyvinvointialueelle sen asukkaiden laskennallisten sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien palvelutarvetta ja olosuhdetekijöitä kuvaavien tekijöiden perusteella. Tarvetekijöiden painoarvo rahoituksen määräytymisessä on merkittävin, yli 81 %. Asukasmäärän mukaisesti määräytyy n. 13 %, minkä lisäksi käytetään pienempiä määräytymistekijöitä. Pelastustoimen rahoitukseen vaikuttavat lisäksi alueelliset riskitekijät.

Tilastokeskus keräsi valtiovarainministeriön toimeksiannosta erilliskyselyllä tietoa kuntien sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen nettokustannuksista tilinpäätösvoodelta 2021 ja talousarviovoodelta 2022.

Talousarviokyselyn kustannustiedot (tilinpäätösennusteet 2021 ja talousarviot 2022) ovat olennaisia määriteltäessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyviä kustannuksia. Siirtyvät kustannukset lasketaan vuosien 2021–2022 kustannusten keskiarvona skaalattuna vuoden 2022 tasolle. Siirtolaskelmat tarkistetaan myöhemmin tilinpäätöstitietoja vastaaviksi.

Vuoden 2022 talousarvioihin pohjautuvat tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen nettokustannuksista muodostavat pohjan hyvinvointialueiden rahoituksen tasoon. Siirtyvät kustannukset vaikuttavat myös hyvinvointialuekohtaisiin rahoituslaskelmiin sekä kuntien rahoituslaskelmiin ja kunnilta leikattavaan tuloveroprosenttiin.

Vuoden 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannukset ovat kyselyn perusteella noin 20,7 miljardia euroa ja pelastustoimen nettokustannukset noin 500 miljoonaa

euroa. Yhteensä hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset ovat näin ollen noin 21,2 miljardia euroa, mikä on noin 600 miljoonaa euroa enemmän kuin aiemmassa vuonna 2021 tehdyssä arviossa. Aiempi arvio pohjautui kuntien vuoden 2021 talousarvio- ja vuoden 2022 taloussuunnitelmätietoihin.

Muutoksilla on vaikutusta myöhemmin keväällä julkaistaviin kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmiin. Tavoitteena on julkaista ensimmäiset vuotta 2023 koskevat rahoituslaskelmat huhtikuussa. Tällöin nähdään tarkemmin, mille tasolle kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitus asettuu. Tämän jälkeen rahoitusta tarkistetaan vielä kesällä 2022.

Valtiovarainministeriön 10.3. 2022 julkaisemien tietojen mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta koskevat siirtyvät kustannukset ovat sote-palvelujen vuoden 2021 tilinpäätöstietojen osalta 666,1 Me euroa ja pelastustoimen osalta 15,5 Me euroa. Vuoden 2022 talousarvioluvut ovat sote-palvelujen osalta 677,2 Me ja pelastustoimen osalta 15,4 Me. Näiden perusteella ei voi vielä päätellä lopullisen rahoituksen tasoa, sillä kansallinen "nollasummapeli" voi muuttaa Keski-Uudenmaankin rahoitusta.

Vertailun vuoksi kuitenkin kuntayhtymän jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2022 ovat n. 655 Me.

Investointisuunnitelma ja lainanottovaltuus

Hyvinvointialueudistus tuo uutta sääntelyä investointien toteutukseen. Hyvinvointialueiden on hyväksyttävä investointisuunnitelma ministeriöissä ja investointeihin käytettävissä oleva lainamäärä on rajattu lainanottovaltuudella, joka määrittellään laskennallisesi lainanhoitokykyyn perustuen. Investointeihin luetaan myös pitkäaikaiset sopimukset kirjanpidollisen käsitteen lisäksi. Ensimmäinen investointisuunnitelma on esitettävä VM:lle, STM:lle (sote) ja sisäministeriölle (pela) 1.10.2022 mennessä. Valtiovarainministeriö käy kunkin hyvinvointialueen kanssa kevään aikana läpi lainanottovaltuuden määräytymiseen ja investointisuunnitelmaan liittyvät asiat.

Talousarvion 2023 laadinnan lähtökohdat

Hyvinvointialueen talousarvion kehys on tarkoitus käsitellä aluehallituksessa 21.6. Kehykseen liittyviä epävarmuustekijöitä valtion lopullisen rahoitustason lisäksi ovat mm. virka- ja työehtosopimusten avoin sopimustilanne ja henkilöstön saatavuusongelmat, koronan kehittyminen ja siihen liittyvä hoito- ja palveluvelka sekä yleinen hintojen nousu maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuen. Lisäksi talousarviossa tulee huomioida Keusoten tuottavuusohjelman jatkoon, talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelmaan liittyvät tavoitteet.

Liitteenä on alustavaa kehysten tarkastelua, jonka pohjana on käytetty kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätösennustetta, jossa on huomioitu 20 Me ylitysuhka. Lisäksi on huomioitu seuraavia muutostekijöitä:

- Palkkojen sopimuskorotuksiin varaus + 2 %
- Asiakaspalvelujen ostojen hintojen korotus + 2 %
- Tietohallintokustannusten nousu yhteensä 7,3 Me, sisältäen Etevan ICT-kokonaisuuden siirtymisen hyvinvointialueelle 1,2 Me. Muita merkittäviä kustannuksia lisääviä tekijöitä ovat päällekkäiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät 2,8 Me sekä Apotin lisäkustannukset 1,4 Me (poistot).

Lisäksi esim. henkilöstön lisääntyminen edellyttää uusien lisenssien ja työasemien uudistamista.

- Talouden ja toiminnan kehittämisen ohjelman tavoite 7,9 Me (kuluja vähentävä)
- Suunnitelman mukaisia poistoja arvioitu 1 Me enemmän kuin ennen
- Husin korotus + 2 %, jonka vaikutus erikoissairaanhoidon on 5,1 Me
- Etevan siirtymisen vaikutus 16 Me + 2 % (vähennetty vastaavasti omasta toiminnasta 15 Me)
- Ridasjärven siirtymisen vaikutus 3 Me + 2 %
- Oppilashuollon vaikutus 5,5 Me + 2 %
- Pelastustoimen vaikutus 15,4 Me + 2 %

Alustavan ennusteen mukaan vuoden 2022 tilinpäätös toteutuisi 700,7 Me:n tasolla (mukana myös Eteva, Ridasjärvi, oppilashuolto ja pela) ja vuoden 2023 alustava kehys on 713,6 Me. Kehys sisältää kuitenkin vielä monia epävarmuustekijöitä ja palvelualueiden muutostekijät puuttuvat. Talousarvioprosessin mukaan palvelualueiden ensimmäiset neuvottelut ovat huhtikuussa.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Jaosto merkitsee tiedoksi vuoden 2023 talousarvion laadinnan alustavan lähtötilanteen ja antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelulle.

Päätös

Jaosto kävi keskustelua vuoden 2023 talousarvion lähtökohdista ja totesi, että asian käsittely jatkuu 6.6.kokouksessa, jolloin käytettävissä on päivitettyt valtion rahoituslaskelmat.

Aluehallitus, 26.04.2022, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Liitteet

1 Rahoitus 2023

2 Lausunto_Hallituksen esitys sote-uudistusta koskevien rahoituslakien muuttamisesta

3 Talousarvion laadintaprosessi

4 Kehys TA 2023

Hyvinvointialueiden uudet rahoituslaskelmat on julkaistu 13.4.2022.

Rahoituslaskelmat perustuvat hallituksen esitykseen, jossa hyvinvointialueiden rahoituslakiin on esitetty tiettyjä muutoksia. Rahoituslaskelmien julkaisun jälkeen oli nopealla aikataululla kuulemistilaisuus 20.4. ja kirjallinen lausunnonantomahdollisuus lausuntopalvelun kautta 21.4.

Merkittävin esitetty muutos on uuden olosuhdetekijän, yliopistosairaalisän lisäys rahoituksen määräytymistekijäksi. Vastaavasti asukaslukuun perustuvan määräytymistekijän painoarvoa vähennettäisiin. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kohdalla tämä tarkoittaisi yhteensä n. 8 Me:n lisäystä vuoden 2023 aiempiin laskelmiin. Lisäksi hallituksen esityksessä esitetään, että hyvinvointialueille maksettaisiin vuonna 2024 kertakorvaus, jolla korjattaisiin vuoden 2023 rahoituksen tasoa vastaamaan alueen kuntien tilinpäätöstietojen 2022 mukaisia kustannuksia. Rahoituslaskelmien muutoksia on esitelty aluehallituksen iltakoulussa 19.4.

Nyt julkaistujen rahoituslaskelmien mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen saama rahoitus on yhteensä 740 445 286 euroa. Vuoden 2023 rahoituslaskelmia tullaan päivittämään vielä kesällä sen jälkeen kun lopulliset kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösluvut 2021 ovat tiedossa.

Talousarvioprosessi etenee palvelualueiden ja Etevan neuvotteluilla viikolla 17, jossa käydään läpi muutostarpeet. Lisäksi pelastuslaitoksen kanssa valmistellaan talousarvioesitys yhdessä. Rahoitus- ja talousjaosto käsittelee ensimmäisen neuvottelukierroksen tulosta 4.5. ja aluehallitus seminaarissaan 12.-13.5. Toukokuussa käydään palvelualueittain toiset neuvottelut, joiden perusteella valmistellaan vuoden 2023 kehys päätöksentekoa varten. Valtuusto käsittelee talousarvion laadintatilannetta seminaarissaan 2.-3.6. Talousarvion kehys ja alustava investointisuunnitelma on 6.6. rahoitus- ja talousjaostossa ja hallitus antaa kehysten valmistelun pohjaksi kokouksessaan 21.6.

Rahoitus- ja talousjaosto on käsitellyt alustavaa kehystä, jossa muutostekijät ovat hyvin maltilliset (mm. esh:n kasvu, palkkaratkaisut) ja joista puuttui palvelualueiden esittämät muutostekijät. Lisäksi rahoitus- ja talousjaostossa esillä ollut vuoden 2022 tilinpäätösennuste saattaa olla optimistinen. Näin ollen nyt esitetty rahoitustaso n. 740,4 Me edellyttää edelleen talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Riskitekijänä on myös kesällä päivitettävien rahoituslaskelmien mahdolliset muutokset.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Laitinen-Parkkonen, va. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2023 talousarvion laadinnan lähtötilanteen ja antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelulle.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Rahoitus- ja talousjaosto, 04.05.2022, § 7

Talousarvion valmistelua on jatkettu ja tämän hetkisen tilanteen mukaan palvelualueiden muutostekijäesitykset eivät tule mahtumaan nyt tiedossa olevaan valtion rahoitukseen. Palvelualueilta on edellytetty karsintaa toisiin neuvotteluihin, jotka pidetään toukokuun aikana. Pohjana olevan kehysten tilannetta heikentää vastavalmistunut tilinpäätösennuste, joka ylittää vuoden 2022 talousarvion 33 Me:lla. Ennuste sisältää kuitenkin merkittäviä epävarmuustekijöitä mm. koronan ja tulevien palkkaratkaisujen suhteen. Lisäksi luottamuselinhallinnon osuus kustannuksista kasvaa n. 0,8 Me nykytasosta.

Valmistelun edessä on tunnistettu seuraavia riskitekijöitä

- pieni varaus palkkojen sopimuskorotuksiin (2 %).
- pieni varaus asumispalvelujen ostojen hintojen korotuksiin (2 %), sopimuksissa hintojen korotukset sidottu yleisesti sosiaali- ja terveystalouden hintaindeksiin. Mikäli hinnat nousisivat esim. 5 %, merkitsisi se noin 4 Me:n kasvua.
- ei varausta vuokratilakustannusten nousuun (esim. 2 % vuokrien korotus tarkoittaisi 0,6 Me). Toisaalta joistain tiloista voidaan mahdollisesti vielä luopua.
- palkkaharmonisointi ei sisälly vielä muutostekijöihin. Hyvinvointialueelle siirtyvien uusien toimintojen (mm. oppilashuolto ja Etevan toiminnot) palkkojen harmonisointitarve voi nostaa henkilöstömenoja.
- Etevalta mahdollisesti tuleva ylisuuri hallinto, siltä osin kuin henkilöstö ei sijoitu muille hyvinvointialueille, sijoittuvat he Keski-Uudellemaalle.
- laskelmat sisältävät talouden ja toiminnan kehittämisen ohjelman 8 Me, jonka toteutuminen on välttämätöntä
- erikoissairaanhoidon kasvu: mikäli kasvu on esim. 4 %, merkitsisi se noin 10 Me:n kasvua
- kesäkuussa tulevat uudet VM:n laskelmat, joissa rahoitukseen voi tulla vielä muutoksia.

Talousarvion valmistelutilannetta esitellään tarkemmin kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsee tiedoksi talousarvion valmistelutilanteen ja antaa ohjeita jatkovalmistelua varten.

Kokouskäsitely

Taluspäällikkö Sanna Kaukua esitteli kokouksessa vuoden 2023 talousarvion laadinnan lähtökohtia, valmistelutilannetta ja aikataulua.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan ja todettiin, että 6.6. kokouksessa käsitellään talousarvioraamiesitys 21.6. aluehallituksen päätöksentekoa varten.

Rahoitus- ja talousjaosto, 06.06.2022, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Kehyksen valmistelua on jatkettu ja aluehallitus päättää kehyksestä kokouksessaan 21.6.2022. Kehyksen valmistelua jatketaan johtoryhmän kehittämispäivässä 15.6.2022, joten rahoitus- ja talousjaoston käsittelyyn ei tuoda vielä lopullista va. hyvinvointialuejohtajan talousarviokehysesitystä.

Kehyksen pohjana on maaliskuun 2022 tilinpäätösennuste (ylityshukka n. 33 Me vuoden 2022 talousarvioon verrattuna). Palkkojen sopimuskorotuksiin on varauduttu 3 %:n korotuksella ja asiakaspalvelujen ostojen hintojen korotuksiin 5 %:lla. Kehykseen

on sisällytetty n. 7,3 Me muutostekijöitä mm. uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän kustannusten kattamiseksi. Kehyksessä on myös huomioitu talouden ja toiminnan kehittämisen ohjelman vuodelle 2023 kohdentuvat säästötavoitteet (lähes 8 Me). Poistojen on tässä vaiheessa arvioitu kasvavan n. 1 Me:lla.

Talousarvioon on sisällytettävä mm. lainsäädännön muutoksista aiheutuvat uudet kustannukset, mutta kehyksen niukkuuden vuoksi näihin on löydettävä kate talousarvion sisältä. Palvelualueita on pyydetty listaamaan nämä välttämättömät muutokset ja suunnitelma niiden kattamiseksi. Lisäksi palvelualueita on pyydetty listaamaan millaisia riskejä valmistelutilanteen mukainen kehys sisältää. Näitä käsitellään johtoryhmän kehittämissäpäivässä 15.6. ja nämä tuodaan tiedoksi aluehallitukselle kehyspäätöksen käsittelyn yhteydessä 21.6.

Yleisenä riskinä tunnistetaan mm. koronapandemia, palkkaharmonisointi, lisätehtävien ja lakisääteisten hoitajamitoituksen huomiointi valtion rahoituksessa sekä yleisen maailman poliittisen tilanteen epävarmuus.

Valtion rahoitus on viimeisimpien laskelmien mukaan 740.755.295 euroa. Valtiovarainministeriö on ilmoittanut, että uudet laskelmat tehdään kesällä, mutta tarkempaa ajankohtaa ei ole ilmoitettu. Kehystä on nyt valmisteltu siten, että lopputuloksena tilikauden tulos on nolla.

Valmistelutilannetta esitellään tarkemmin kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsee tiedoksi talousarvion valmistelutilanteen ja antaa ohjeita jatkovalmistelua varten.

Kokouskäsitely

Taluspäällikkö Sanna Kaukua esitteli talousarviovalmistelun tilannetta.

Päätös

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsi valmistelutilanteen tiedoksi ja totesi, että jatkovalmistelussa on tärkeä tuoda esille kustannustehokkaita toimenpidesiisityksiä, joilla vaimistetaan talousarvion riittävyys suhteessa valtion rahoitukseen.

Aluehallitus, 21.06.2022, § 81

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto käsittelee vuoden 2023 talousarvion kehyksen valmistelutilannetta kokouksessaan 6.6.2022 § 12. Jaosto merkitsi valmistelutilanteen

tiedoksi ja totesi, että jatkovalmistelussa on tärkeä tuoda esille kustannustehokkaita toimenpide-esityksiä, joilla varmistetaan talousarvion riittävyys suhteessa valtion rahoitukseen.

Rahoitus- ja talousjaoston käsittelyn jälkeen valmistelua on jatkettu mm. HUS:n eri valmisteluryhmissä ja hyvinvointialueen virkamiesten toimesta.

Vuoden 2023 talousarvion kehysten valmistelu pohjautuu valtiovarainministeriön toukokuussa julkaisemaan laskelmaan, jonka mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus vuodelle 2023 on n. 740,8 Me. Laskelmat päivitetään tämänhetkisen tiedon mukaan kesällä ja syyskuussa 2022. Mikäli tulevat laskelmat poikkeavat toukokuisesta, päivitetään kehys vastaamaan uusia laskelmia.

Kehyksessä pohjana on maaliskuun 2022 tilinpäätösennuste, jossa Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän talousarvion ylitysuhka on 33,6 Me. Henkilöstömenoihin on laskettu 3 %:n korotus vuoden 2022 talousarvioon verrattuna, mikä on enemmän kuin KVTESin mukaiset sopimuskorotukset vuonna 2023 tulevat olemaan (1,5 % yleiskorotus ja 0,4 % järjestelyerä 1.6.2023 alkaen). Henkilöstömenoihin varattiin suurempi korotus, koska sotesopimuksen korotukset eivät ole vielä selvillä. Tehdyn korotusvarauksen vaikutus on noin 6,4 Me.

Asiakaspalvelujen ostojen hintojen korotuksiin on kehyksessä varauduttu noin 5 %:n korotuksella, minkä vaikutus on noin 6,2 Me.

Poistojen kasvuun on varattu 1 Me.

Kehyksessä on huomioitu talouden ja toiminnan kehittämisen ohjelma, jonka mukainen nettosäästötavoite vuodelle 2023 on n. 7,9 Me.

Kehyksessä on varauduttu lainsäädännön muutosten mukanaan tuomiin vaatimuksiin. Hoitajamitoituksen, lastensuojelulain sekä koulukuraattori- ja - psykologimitoituksen muutoksiin on varauduttu n. 1,2 Me:lla. Hoitotakuun muutoksiin on kehyksessä varauduttu n. 1,1 Me:lla.

Lisäksi on huomioitu seuraavat muutostekijät:

- luottamuselinhallinnon kustannusten kasvu kuntayhtymän kustannuksiin verrattuna 0,8 Me
- uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän kustannukset 2,8 Me
- muiden tietojärjestelmäkustannusten kasvu 0,5 Me
- asiakasohjauksen työikäisten tiimin toiminnan vahvistaminen 0,3 Me
- toimitilavuokrien korotukset 0,9 Me
- ikäihmisten asumispalvelujen asiakasmäärän kasvu ja hintojen ennakoitua suuremmat korotukset 2 Me
- arviointi- ja kuntoutuspalvelujen Arki-tiimin vahvistaminen 0,3 Me
- nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen vahvistaminen 0,1 Me
- johdon palkantarkistukset 0,3 Me
- kohdentamatonta riskilisää on varattu 3,9 Me

Kehykseen on sisällytetty runsaan 4 Me:n vuokratilakustannusten vähentäminen toimitiloista luopumalla. Kuluvan vuoden aikana valmistellaan selvitys toimipisteiden vähentämisestä palveluverkkosuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

Husin ostoihin on varattu 270,7 Me, josta erikoissairaanhoidon kohdentuu 264,3 Me ja perusterveydenhuollon päivystykseen 6,3 Me. Muualta kuin Husista hankittavaan erikoissairaanhoidon on varattu 0,7 Me. Lisäksi erikoissairaanhoidon sisältyy vajaan 2 Me:n tuottavuustavoite talouden ja toiminnan kehittämisen ohjelman mukaisesti. Erikoissairaanhoidon vuoden 2023 maksuosuus käsitellään erillisenä pykälänä.

Pelastustoimen kustannuksiin on varattu n. 17,2 Me.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle tulee vuonna 2023 n. 13,5 Me:n suuruinen eläkemenoperusteisen eläkemaksun korvaava tasuserä. Kuntien siirtäessä sote-palvelutuotantonsa Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymälle jäi eläkemenoperusteisen eläkemaksun kustannukset jäsenkunnille Kevalta saadun lausunnon mukaisesti. Eläkemenoperusteinen maksu ei näin ollen ole sisältynyt kuntayhtymän kustannuksiin aiemmin eikä korvaavaa tasuserääkään ole saatu mahdutettua valtion hyvinvointialueelle osoittamaan rahoitukseen. Päätöksentekoon tuotava kehys onkin tasuserän verran alijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Mikäli vuoden 2023 tilinpäätös toteutuisi kehyksen mukaisena ja taseeseen kertyisi alijäämää, tulisi se siis kattaa em. aikataulun puitteissa.

Kehyksessä ei ole varauduttu koronapandemian aiheuttamiin välittömiin kustannuksiin eikä koronavuosina syntyneen hoitovelan purkuun. Kehys ei myöskään mahdollista varautumista palkkaharmonisointiin. Henkilöstön saatavuusongelmat ja siitä johtuva vuokratyövoiman käyttö lisää merkittävästi kustannuksia ja vaarana on, että asiakkaat ohjautuvat tarpeettomasti liian raskaisiin perus- tai jopa erikoissairaanhoidon palveluihin. Riskinä on myös liian pieni varautuminen hintojen korotuksiin. Kehys on tavoitteellinen ja edellyttää talouden ja toiminnan kehittämisohjelman täysimääräistä toteutumista. Toimitilaverkoston karsiminen on niin ikään välttämätöntä. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toukokuun tilinpäätösennuste on n. 6 Me maaliskuun ennustetta heikompi, mikä osaltaan lisää haasteita myös vuonna 2023.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Laitinen-Parkkonen, va. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion kehyksen sekä laadintaohjeen virkamiesvalmistelun pohjaksi.

Käsittely:

Olli Savela teki seuraavan muutosehdotuksen Maiju Tapiolinnan ja Jorma Piisisen kannattamana:

”Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion kehyksen sekä laadintaohjeen virkamiesvalmistelun pohjaksi siten muutettuna, että 1. johdon palkantarkistuksista 0,3 miljoonaa euroa luovutaan, 2. palkkojen harmonisointia jatketaan ja siihen varataan määräraha työntekijöiden saamisen edistämiseksi, 3. toimipisteiden vähentämisestä saatavaa säästöä (4,3 miljoonaa euroa) ei oteta kehyksessä huomioon. Asiaan palataan, kun palveluverkkosuunnitelma on päivitetty.”

Pheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, asiasta on äänestettävä.

Äänestysjärjestys

JAA = esittelijän ehdotus

EI = Savelan muutosehdotus

Äänestyksen tulos: 14 JAA-ääntä-3 EI-ääntä

Äänestykset

JAA = esittelijän ehdotus EI = Olli Savelan muutosehdotus

Jaa

Taneli Kalliokoski

Tiia Lintula

Jaakko Rainio

Helinä Perttu

Irma Pahlman

Tarja Edry

Kimmo Behm

Reija Taupila

Jussi Salonen

Arto Lindberg

Annika Kokko

Virpi Rätty

Heta Ravolainen-Rinne

Aila Koivunen

Ei

Jorma Piisinen

Olli Savela

Maiju Tapiolinna

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan äänestyksen jälkeen.

Rahoitus- ja talousjaosto, 07.09.2022, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Valtiovarainministeriö julkaisi 25.8.2022 uudet päivitettyt rahoituslaskelmat vuodelle 2023. Laskelmissa on esitetty hyvinvointialuekohtainen arvio laskennallisesta rahoituksesta ja vuoden 2022 perusteella laskettava hyvinvointialuekohtaisen siirtymätasauksen määrä. Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmissa on huomioitu uusimmat THL:n laskemat terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon tarvekertoimet, jotka vaikuttavat rahoituksen kohdentumiseen hyvinvointialueittain. Lisäksi laskemiin on viety kuntien lopulliset

vuoden 2021 tilinpäätöstiedot siltä osin kuin ne ovat olleet saatavilla. Rahoituksen tasossa on myös huomioitu hyvinvointialueille kohdentuvat uudet tehtävät. Tuoreen laskelman mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus vuonna 2023 on 738.065.577 euroa eli n. 3.656 euroa asukasta kohden. Rahoituksen taso on lähes 2,7 Me pienempi kuin edellisessä, toukokuussa 2022 julkaistussa laskelmassa. Laskelmat päivitetään ja julkaistaan seuraavan kerran syyskuussa. Tuolloin laskelmiin päivitetään puuttuvat tiedot kuntien sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen kustannuksista vuodelta 2021. Hyvinvointialueiden laskelmiin tarkennetaan valtion talousarvioesityksen vaikutukset.

Talousarviovalmistelua on jatkettu ja valmistelutilanteen mukaan ollaan päätymässä aluehallituksen hyväksymää kehystä suurempaan alijäämään. Kehyksen mukainen alijäämä oli n. 13,5 Me. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätösennuste on heikentynyt ja kesäkuun ennusteen mukainen ylitysuha oli n. 45 Me, kun kehysten pohjana olevassa maaliskuun ennusteessa ylitysuha oli n. 33,6 Me. Ylitykset kohdentuvat pääasiassa palvelujen ostoihin ja hintojen korotukset tuovat ison kustannusnousupaineen vuodelle 2023. Ikäihmisten asumispalveluntuottajilta on tullut useita neuvottelupyynnöitä ja hinnankorotusvaateet ovat jopa 20 % - näihin suostuminen tarkoittaisi yhteensä n. 11 Me:n lisäkustannuksia. Osa palveluista, mm. mielenterveysasumispalvelut on kilpailutettu ja kilpailutuksen seurauksena hinnat nousivat n. 15-18 %. Hintojen korotuspaineet kohdentuvat asumispalvelujen lisäksi myös muihin palveluihin, kuten esimerkiksi kuljetuspalveluihin. Henkilöstön saatavuusongelma on edelleen suuri. Tämän seurauksena hoitoketjut eivät toimi optimaalisesti. Henkilöstöpula koskee myös yksityisiä palveluntuottajia ja siksi palveluntuottajilla on vaikeuksia tuottaa sopimuksenmukaisia palveluja.

Talousarviovalmistelu jatkuu siten, että syyskuun puoliväliin mennessä käydään palvelualueiden kanssa kolmannet talousarvioneuvottelut, joiden jälkeen valmistelutilanne käydään läpi ja virkamiesvalmistelun jatkotoimenpiteet sovitaan johtoryhmän talousarvioseminaarissa. Rahoitus- ja talousjaosto käy tarkemmin valmistelutilannetta läpi ja antaa evästyksiä jatkovalmisteluun kokouksessaan 21.9. ja aluehallitus kokouksessaan 27.9. Valmistelutilannetta käydään läpi lokakuussa rahoitus- ja talousjaostossa ennen marraskuun aluehallituksen ja aluevaltuuston seminaareja. Marraskuun rahoitus- ja talousjaosto käsittelee hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen ja tekee edelleen esityksen aluehallitukselle ja tämä aluevaltuustolle. Aluevaltuusto päättää talousarviosta aikataulun mukaan 8.12.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsee tiedoksi talousarviovalmistelun tilanteen ja antaa evästyksen jatkovalmisteluun

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan ja todettiin, että seuraavaan jaoston kokoukseen tuodaan selvitys alijäämän kattamisesta.

Päivi Tarsia
paivi.tarsia@keusote.fi
rahoitus- ja talousjohtaja

Liitteet

- 1 Talousarvion laadintatilanne 9/2022
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 2 Alustavat vuoden 2023 talousarvion toiminnalliset tavoitteet
Verkkojulkisuus rajoitettu

Hyvinvointialuelain mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialueen talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä (2025). Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (vuonna 2023 syntyvä alijäämä katettava viimeistään vuonna 2026). Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen toiminnan ja talouden tavoitteet, joiden on toteutettava hyvinvointialueen strategiaa.

Hyvinvointialueen talousarviovalmistelun lähtökohtana on ollut realistisen talousarvion laadinta. Valmistelua on jatkettu palvelualuekohtaisilla neuvotteluilla ja johtoryhmän talousarvioseminaarissa 14.9.2022 todettiin hyvinvointialueen talousarviovalmistelun kokonaistilanne. Hyvinvointialueen talousarvio on päätymässä noin 35,5 Me alijäämäiseksi, mutta vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman lähtökohta on talouden tasapaino. Vuoden 2023 alijäämä katetaan toiminnan ja talouden kehittämisen ohjelmalla (säästötavoite vuosille 2024-2025 yhteensä n. 38,9 Me) sekä vuoden 2023 alussa päätöksentekoon tulevan palvelujen verkoston suunnitelman toimenpiteillä sekä todennäköisellä valtion kertakorvauksella, joka maksetaan vuonna 2024. Vuoden 2023 rahoituslaskelmat perustuvat koko maan kuntien vuoden 2021 tilinpäätöksiin ja vuoden 2022 talousarvioihin. Vuonna 2024 korjataan vuoden 2023 rahoitusta kertakorvauksella, joka pohjautuu kaikkien kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietoihin.

Tilinpäätökset ovat saatujen tietojen mukaan muodostumassa talousarviota heikommiksi, jolloin voidaan arvioida, että lisärahoitusta olisi tulossa kertakorvauksen kautta. Epävarmuutta aiheuttaa se, että kertakorvaus kohdennetaan hyvinvointialueille tarvevakioidin kautta - esimerkiksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen saaman kertakorvauksen suuruutta on mahdotonta arvioida tässä vaiheessa eikä sitä voi verrata Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän vuoden 2022 alijäämän suuruuteen.

Liitteenä olevassa taulukossa on tämän hetkinen valmistelutilanne palvelualueittain, johon voi tulla vielä palvelualueiden välisiä muutoksia.

Saadun tiedon mukaan valtiovarainministeriö julkaisee uudet päivitettyt rahoituslaskelmat 19.9.2022, joten päivitetty tiedot eivät ole käytettävissä esityslistan lähtiessä, mutta ne esitellään kokouksessa.

Hyvinvointialueen strategiatyö on parhaillaan käynnissä ja strategia tuodaan päätöksentekoon loppuvuoden aikana. Johtoryhmä on valmistellut valmisteilla olevan strategian pohjalta alustavia talousarvion toiminnallisia tavoitteita, joiden valmistelua jatkuu syksyn aikana. Liitteenä on alustava esitys tavoitteista.

Talousarviovalmistelun tilannetta käsitellään aluehallituksen seminaarissa 27.9.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsee tiedoksi talousarviovalmistelun tilanteen ja antaa evästyksen jatkovalmisteluun.

Kokouskäsitely

Taluspäällikkö Sanna Kaukua ja rahoitus- ja talousjohtaja Päivi Tarsia esittelivät talousarvion valmistelutilannetta.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

---

§ 22

Talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelma 2022-2026

KEUHDno-2022-187

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Tarsia

paivi.tarsia@keusote.fi

rahoitus- ja talousjohtaja

Liitteet

1 Liite_1_Talouden_ ja_ toiminnan_ tehostamisohjelma_30032022.

2 Liite_2_Talouden_ ja_ toiminnan_ tehostamisohjelma_30032022_laskenta

Perustelut

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä hyväksyi vuoden 2019 keväällä talouden kehittämisohjelman, jonka jatkona valmisteltiin tuottavuusohjelma. Ohjelman tavoitteena oli alentaa oman toiminnan kustannuksia vuosina 2020 – 2022 yhteensä vajaa 40 miljoonaan euroa vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna.

Vuoden 2021 aikana laadittiin kustannusrakennearvio vuosille 2021 - 2026 yhdessä NHG:n kanssa. Kustannusrakennearvion mukaisesti hyvinvointialueen nettokustannusten arviointiin olevan 1 mrd. luokkaa vuonna 2026, kustannuskehityksen ollessa yli 6 % vuositasolla. Valtion hyvinvointialuerahoituksen arvioitiin olevan noin 780 miljoonaa euroa vuoden 2026 osalta, muodostaen tämänhetkisen tiedon mukaan noin 200 miljoonan euron rahoitusvajeen.

Uuden kustannusrakennearvion talousuran kulmakerrointa taittavan talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelma laadinta käynnistettiin syksyllä 2021. Laskentaa toteutettiin konservatiivisesti, nostaen esiin toiminnan tunnuslukuihin ja kustannuksiin perustuvat laskentaperusteet ja mekanismit. Raportoinnin lähtökohdaksi otettiin automaation perustuva raportointi, jossa tieto poimitaan tietoaaltaasta ja imputoidaan laskentamalleihin. Laskentakokonaisuutta on laajennettu ottamalla käyttöön jatkuvaluonteiset tuottavuusanalyysi- ja tuotantotapalaskenta-analyysit.

Talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelmaan on tässä vaiheessa valikoitu kaksikymmentä (20) laskentakohdetta. Kohteet sijoittuvat viiteen pääluokkaan, jotka ovat kevennetty palvelurakenne pääpalvelumuotona, varhainen tuki ja ennakointi, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö ja tietoperusteinen toiminnan johtaminen. Kullekin kohteelle on pyritty validoimaan oikeat ja laskettavissa olevat laskentaperusteet.

Ohjelma pohjautuu pääosin palvelurakenteen tarkoituksenmukaiseen keventämiseen palvelutarpeen kasvaessa. Varhaisen tuen ja ennakkoinnin osuuden painottaminen vaatii tuekseen tietoa. Asiakaskohtaamisissa ammattilaista käytössä pitäisi olla riittävä tieto asiakkaasta sekä hyvinvointialueen palveluista. Osa-alue vaatii tuekseen merkittävästi nykyistä suurempaa panostusta tiedolla johtamiseen, ennen kuin

kokonaisuudelle voidaan laskea esitettyä suurempia tuottavuustavoitteita. Riittävään ja hyvinvoivaan henkilöstöön tulee panostaa nykyistä enemmän. Osa-alueen toimenpiteet edellyttävät vielä tarkentavaa lisävalmistelua.

Vuoden 2022 osalta tehostamispotentiaalia arvioidaan olevan uuden ohjelman toimenpiteillä 4,4 m€. Voimassa olevasta tuottavuusohjelmasta (2020 - 2022) uuden kehittämisohjelman ulkopuolelle jätettiin n. 5,3 m€ toimenpiteitä, joiden toteutumista tavoitellaan osana kokonaisuutta. Yhdessä vanha ja uusi ohjelma muodostavat 9,7 m€ tuottavuuspotentiaalin vuodelle 2022. Osa-alueiden sisältämät toimenpiteet on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

Tietoperusteisen toiminnan johtamisen osa-alueen osalta on vielä tässä vaiheessa jätetty laskematta tiedolla johtamisen käyttöönotosta syntyvät hyödyt. Kokonaisuutta on syytä tarkastella ohjelman seuraavassa päivitysvaiheessa.

Ohjelmaa tarkastellaan säännöllisesti valiten strategiset analyysikohteet, jotka tuodaan laskennan jälkeen osaksi päätöksentekoa sekä ohjelman päivitettyä versiota.

Talouden ja toiminnan kestävä kehittäminen ohjelmaa ei kyetä toimeenpanemaan ilman merkittäviä käyttötalouspanostuksia. Ohjelmakauden (2022 - 2026) käyttötalouspanostukset ovat yhteensä 31,5 m€, jotka synnyttävät kokonaisuudessaan noin 86 m€ nettotuottavuusvaikutuksen, Tästä nettotuottavuusvaikutuksesta vuoden 2022 osuus on 4,4 m€. Investointeja nettovaikutuksen saamiseksi tarvitaan vuodelle 2022 n. 2,4 m€.

Ohjelmakokonaisuuden hyväksyminen vuoden 2022 osalta jatkaa palvelurakenteen keventämistä, nojaa vahvasti varhaisen tuen, ennakoinnin ja tiedolla johtamisen ratkaisuihin sekä vaatii onnistuakseen henkilöstöpanostuksia.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän hallitus on 30.3.2022 hyväksynyt liitteenä olevan talouden ja toiminnan kehittämisohjelman vuoden 2022 osalta ja nyt on tarkoituksena tuoda ohjelma vuosilta 2023-2026 hyvinvointialueen päätöksentekoon.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto merkitsee tiedoksi talouden ja toiminnan kestävä kehittäminen ohjelman vuosille 2022-2026.

Kokouskäsittely

Tieto- ja digijohtaja Antti Ylä-Jarkko esitteli kokouksessa asiaa.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 23

Tiedoksiantaja

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Muutoksenhakukielto

§20, §21, §23

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä

- päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §),
- hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (Hallintolainkäyttölain 5 §),
- päätöksestä, josta lainsäädännön nojalla ei voi hakea muutosta (lainkohta mainittava erikseen päätöksen perusteluissa) tai
- hankintapäätöksestä, jota ei tehdyn hankinta-oikaisun johdosta muuteta (Hankintalaki 126 § ja 132 §).